



ارزیابی تعادل تغذیه ای در باغ های انگور به روش تشخیص چندگانه عناصر غذایی یا (CND)

مهرداد مستشاری^۱، *اعظم خسروی نژاد^۲، مجید بصیرت^۳

^۱استاد یار بخش تحقیقات خاک و آب مرکز تحقیقات، آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین، سازمان تحقیقات، آموزش کشاورزی و ترویج کشاورزی، قزوین، ایران. تلفن: ۰۹۱۲۱۸۱۵۵۸۷ و ایمیل: mm_mohasses@yahoo.com
^۲محقق بخش تحقیقات خاک و آب مرکز تحقیقات، آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین، سازمان تحقیقات، آموزش کشاورزی و ترویج کشاورزی، قزوین، ایران. تلفن: ۰۹۱۲۶۸۲۷۵۱۳ و ایمیل: azam_khosravinejad@yahoo.com
^۳استاد یار موسسه تحقیقات خاک و آب سازمان تحقیقات، آموزش کشاورزی و ترویج کشاورزی، قزوین، ایران. تلفن: ۰۹۱۲۵۱۳۵۲۰۰
ایمیل: Majid_Basirat@yahoo.com

چکیده

تعادل بین عناصر غذایی در تغذیه گیاه اهمیت بسزایی دارد. به منظور ارزیابی تعادل تغذیه ای به روش CND و تعیین نرم‌های استاندارد برای عناصر غذایی در انگور بیدانه سفید نمونه‌های برگ از ۱۰۰ باغ انگور در تاکستان های استان قزوین جمع آوری شد. با استفاده از سامانه CND و از طریق محاسبات ریاضی، آماری و کاربرد تابع تجمعی نسبت واریانس عناصر غذایی و تفکیک عملکرد بالا و پایین بدست آمد. در این تحقیق از تعداد ۱۰۰ باغ ۲۴ باغ با عملکرد زیاد و ۷۶ باغ با عملکرد پایین بدست آمد سپس با استفاده از سامانه CND نرم استاندارد عملکرد های مرتبط با هر یک از آنها برحسب تن در هکتار و حد بحرانی برای عناصر غذایی نیتروژن، فسفر، پتاسیم، کلسیم، منیزیم، آهن، منگنز، مس، روی و بور به ترتیب محاسبه گردید. عملکرد مطلوب انگور برای منطقه به میزان ۴۰،۶۲ تن در هکتار بدست آمد. نتایج نشان داد که کمبود منگنز، نیتروژن، مس، فسفر در مقایسه با سایر عناصر بیشتر بود.

واژه‌های کلیدی: تشخیص چند گانه عناصر غذایی، تعادل تغذیه ای، انگور بیدانه، اعداد مرجع

مقدمه

انگور (*Vitis vinifera*) یکی از مهمترین محصولات باغی استان قزوین است. سطح زیر کشت انگور آبی ۳۲۶۴۰ هکتار و سطح زیر کشت انگور دیم ۴۴۰ هکتار است (بی نام، ۱۳۹۵) که بسیار پایین تر از عملکرد جهانی و حتی کشوری است. استفاده از روش تشخیص چندگانه CND به دلیل در نظر گرفتن اثرات متقابل کاملتر عناصر غذایی و امکان استفاده از بانک اطلاعاتی کوچک تر می تواند روشی جامع تر و کم هزینه تری باشد در تحقیقی که (پرز میسلاو ۲۰۱۴) بر روی نیشکر انجام گرفت نشان داد که شاخص CND نزدیک شاخص های DRIS بودند ولی شاخص های CND در تفاوت بین عملکرد نیشکر واقعی تری به شاخص های دریس بود. (مین اکسو و همکاران ۲۰۱۵) در تحقیقی که بر روی وضعیت تغذیه ای سیب به روش CND، DRIS، DOP انجام دادند توانستند شاخص عناصر غذایی و نرم های استاندارد را برای عناصر N، P، K، Ca، Mg جهت ارزیابی وضعیت تغذیه ای بدست آورند. (بلانکو و همکاران ۲۰۱۰) در مطالعه ای که بر روی وضعیت تغذیه ای انجیر هندی انجام گرفت نرم استانداردهای عناصر غذایی بدست آمد و همچنین دامنه حد مطلوب حد کفایت و حد کمبود را برای این میوه بدست آورد. (دریا شناس و ثقفی ۱۳۹۰) در پژوهشی که با روش CND بر روی چغندر قند در ایران انجام دادند نشان داد با استفاده از نتایج تجزیه گیاه ۴۰۰ مزرعه چغندر قند، محدوده "کفایت" و "بحرانی" آن برآورد گردید که می توان از این نرم ها، شاخص ها و محدوده های کفایت و بحرانی برای پیش بینی رشد، عملکرد و تشخیص اختلالات تغذیه ای چغندر قند استفاده کرد. (یونائو و همکاران ۲۰۰۰) با استفاده از این روش، ناهنجاریهای تغذیه ای باغ های سیب را در قسمت هایی از چین مورد مطالعه قرار داده و نتیجه گرفتند که پتاسیم، منگنز و ازت در باغ ها در کمبود بودند.

^۱ CND: Compositional nutrient diagnosis



مواد و روش

این پژوهش در شهرستان تاکستان استان قزوین به اجرا درآمد. در این تحقیق مکان‌های اجرای طرح به تعداد ۱۰۰ باغ مشخص و نسبت به مکان دار کردن نقاط با دستگاه GPS اقدام شد در هر باغ ۵ درخت به عنوان نمونه انتخاب و نمونه‌های برگ از چهار تا پنج برگ رسیده و کامل انتهایی شاخه‌های یکساله برداشت شدند. نمونه‌های برگ پس از برداشت ابتدا در محلول آب و مواد شوینده شسته و دو مرتبه با آب مقطر آبکشی شدند پس از آن در دمای ۷۰ درجه سانتی‌گراد خشک شده و با کمک آسیاب برقی پودر و جهت اندازه‌گیری عناصر مورد نظر آماده شد. در این نمونه‌ها عصاره‌گیری انجام و سپس نیتروژن به روش کج‌لدال، فسفر به روش کالیمتری آمونیوم مولیبدات و وانادات، پتاسیم به روش فلیم‌فتومتری، کلسیم، منیزیم، آهن، منگنز، روی و مس با اتمیک ابزورپشن Atomic absorption و بور به روش آزمونین اچ اندازه‌گیری شد علی‌احیایی (Ali-Ehyaei, 1973)

محاسبات روش تشخیص چند گانه عناصر غذایی (CND)

روش تشخیص چندگانه اولین بار توسط (پرت و دافیر، ۱۹۹۲) و (بصیرت و همکاران، ۱۳۹۵) ارائه شد. در این روش کل غلظت عناصر غذایی در گیاه به عنوان یک متغیر (S^d) به علاوه یک بخش باقیمانده (R_d) در نظر گرفته می‌شود که در آن d نماینده تعداد عناصر غذایی داخل شده در معادله و R_d بیانگر مقدار باقیمانده می‌باشد. که معمولاً مقدار کلی آن ۱۰۰ و بر حسب درصد بیان می‌گردد. سایر عناصر غذایی باقیمانده و اندازه‌گیری نشده‌است که از رابطه (۲) محاسبه می‌شود.

۱-

$$(۱) \quad 100 \cdot S^d = [(N, P, K, \dots, R_d): N > 0, P > 0, K > 0, \dots, R_d > 0 \quad N + P + K + \dots + R_d = 1]$$

$$R_d = 100 - (N + P + K + \dots) \quad (۲)$$

۲- میانگین هندسی عناصر غذایی با رابطه ۳ نشان داده می‌شود.

$$G = [N, P, K, \dots, R_d]^{\frac{1}{d+1}}$$

۳- نسبت لگاریتم طبیعی عناصر از طریق روابط ذیل محاسبه می‌شود.

$$Z_i = \log [x_i / g(x)]$$

$$V_N = \ln \left(\frac{N}{G} \right), \quad V_P = \ln \left(\frac{P}{G} \right), \quad V_K = \ln \left(\frac{K}{G} \right), \dots, V_{R_d} = \ln \left(\frac{R_d}{G} \right) \quad (۴)$$

$$V_N + V_P + V_K + \dots + V_{R_d} = 0 \quad (۵)$$

در نتیجه V_x بیانگر نسبت لگاریتمی عناصر برای x عنصر است. رابطه ۵ درستی محاسبات را تأیید می‌کند. براساس این تعریف، مجموع ترکیبات گیاهی بر مبنای عدد ۱۰۰ است و مجموع نسبت لگاریتمی عناصر با احتساب مقدار باقیمانده ترکیبات (R_d) برابر صفر خواهد بود. برای عناصری مانند N, P, K, \dots, R_d فرم بیانی از وضعیت و نسبت عناصر غذایی در گیاه است که مقادیر آن در جامعه با عملکرد زیاد بیانگر غلظت مطلوب و ایده آل است و بعنوان ارقام مرجع یا نرم‌های استاندارد CND محسوب می‌شوند که معمولاً با $V^*N, V^*P, V^*K, \dots, V^*R_d$ نشان داده می‌شود. در نتیجه اگر غلظت هر عنصر غذایی گیاه مورد مطالعه را با غلظت ایده آل یا همان نرم‌های CND استاندارد شود شاخص عناصر غذایی CND بدست خواهد آمد و برای عناصر N, P, K, \dots, R_d شرح ذیل محاسبه می‌شود.



$$I_{zi} = (Z_i - z_i) / S_{zi} (\rho)$$

$$I_P = \frac{V_P - V_P^*}{SD_P^*}$$

$$I_N = \frac{V_N - V_N^*}{SD_N^*}$$

$$I_{Rd} = \frac{V_{Rd} - V_{Rd}^*}{SD_{Rd}^*}$$

$$I_K = \frac{V_K - V_K^*}{SD_K^*}$$

در این روابط $V_N^*, V_P^*, V_{Rd}^*, V_K^*, SD_N^*, SD_P^*, SD_{Rd}^*, SD_K^*$ به ترتیب میانگین و انحراف معیار نسبت لگاریتمی عناصر غذایی هستند که بعنوان نرم استاندارد و یا ارقام مرجع CND محسوب می شوند. V_N, V_P, V_{Rd}, V_K نسبت لگاریتمی مربوط به نمونه مطالعاتی است. I_N, I_P, I_K, I_{Rd} به ترتیب شاخص عناصر غذایی نیتروژن، فسفر و پتاسیم و عناصر باقیمانده هستند.

در روش CND غلظت یک عنصر نسبت به میانگین هندسی کل عناصر و ترکیبات با استفاده از رابطه $I_{zi} = (Z_i - z_i) / S_{zi}$ محاسبه می شود (Parent و Dafir، ۱۹۹۲).

شاخص تعادل عناصر غذایی با روش CND از طریق رابطه ذیل قابل محاسبه است. که در آن مجموع مربعات شاخص‌های عناصر غذایی است و همیشه می تواند اعداد صفر و بیشتر را به خود اختصاص دهد. از نظر تئوری هر اندازه I^2 به عدد صفر نزدیک تر شود تعادل عناصر غذایی مطلوب تر خواهد شد.

$$I^2 = I_N^2 + I_P^2 + I_K^2 + \dots + I_{Rd}^2 \quad (7)$$

بنابراین برای هر نمونه مشخص گیاهی از طریق بدست آوردن I^2 می توان عدم توازن عناصر غذایی را تعیین کرد. با توجه به اینکه شاخص های عناصر غذایی CND متغیری مستقل و نرمال (unit-Normal) هستند بنابر این مجموع این شاخصها یعنی I^2 از یک توزیع مربع کای با درجه آزادی $d+1$ تبعیت می کند (Ross، ۱۹۸۷).

انتخاب جامعه با عملکرد مطلوب

برای تمایز جامعه عملکرد به دو گروه مطلوب و نامطلوب می توان بر اساس ترسیم تابع تجمعی بین عملکرد و نسبت واریانس شاخص های عناصر غذایی عمل نمود. ابتدا تابع عملکرد- عنصر غذایی را ترسیم نموده و برای تعیین نقاط عطف منحنی (Inflection point) می توان گروه های عملکردی را با دقت ریاضی تفکیک نمود (خیاری وهمکاران، ۲۰۰۱) و (دریا شناس و ثقفی، ۱۳۹۰) مراحل بطریق زیر تعیین می شود (شکل ۱).

۱- عملکردها از زیاد به کم ردیف می شوند.

۲- نسبت لگاریتمی عناصر غذایی محاسبه می شود (V_X)

۳- واریانس مقادیر V_X برای اولین عملکرد و برای سایر عملکردها محاسبه و نسبت واریانس آنها براساس رابطه زیر محاسبه می شود. این عمل برای دومین عملکرد و الی آخر انجام میشود.

$$F_i(V_X) = \frac{\text{واریانس } V_X \text{ برای } n_1 \text{ مشاهده}}{\text{واریانس } V_X \text{ برای } n_2 \text{ مشاهده}} \quad (8)$$

۴- تابع تجمعی نسبت واریانس نیز براساس رابطه ذیل محاسبه می شود.

$$F_i^c = \frac{\sum_{i=1}^{n_i-1} f_i(V_X)}{\sum_{i=1}^{n-3} f_i(V_X)} \times 100 \quad (9)$$

۵- تابع تجمعی $F_i^c(V_X)$ مرتبط با عملکرد (Y) با الگوی درجه ۳ قابل نمایش است

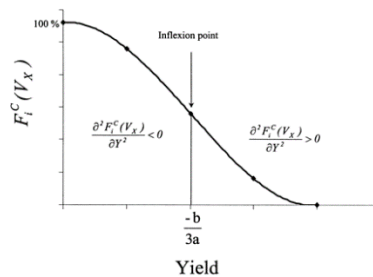
$$F_i^c(V_X) = aY^3 + BY^2 + cy + d \quad (10)$$

۶- نقاط عطف منحنی ها از طریق محاسبه مشتق دوم معادلات محاسبه شد.

$$\frac{\partial F_i^c(V_X)}{\partial Y} = 3ay^2 + 2by + c \quad (11)$$

$$\frac{\partial^2 F_i^c(V_X)}{\partial Y^2} = 6ay + 2b = 0 \quad (12)$$

از حل معادله (۱۲) مقدار $-b/3a$ بیانگر عملکرد حد واسط بین گروه عملکرد کم و زیاد است که برای $d+1$ عنصر غذایی قابل محاسبه است (شکل ۱).



شکل ۱: ارتباط تئوریک بین عملکرد (Yield) و تابع تجمعی واریانس نسبت لگاریتمی عناصر غذایی $[F_i^c(V_X)]$

سپس برآورد عملکرد حد واسط براساس روش توابع تجمعی واریانس نسبت لگاریتمی عناصر شرکت داده شده در معادله مورد محاسبه قرار گرفت. در گام بعدی برای تعیین نرم های CND غلظت عناصر در جامعه با عملکرد زیاد بعنوان نرم و حد بهینه عناصر غذایی قرار می گیرند که در واقع عملکرد حداواسط در نقطه عطف منحنی تابع تجمعی واریانس نسبت لگاریتمی عنصر غذایی مربوطه می باشد (شکل ۱).

نتایج و بحث

داده های عناصر غذایی ۱۰۰ باغ مورد مطالعه شاخص های عناصر غذایی در محیط نرم افزار اکسل وارد گردید. سپس به روش پیشنهادی (Khari و همکاران - ۲۰۰۱ac)، (دریاشناس و ثقفی، ۱۳۹۰) و (بصیرت و همکاران، ۱۳۹۵) عملیات گام به گام CND تعیین شد. داده های عملکرد و غلظت عناصر غذایی مربوطه به ۱۰۰ باغ براساس میزان عملکرد از زیاد به کم ردیف شد. سپس مقادیر میانگین هندسی (G) و نسبت لگاریتمی ۱۱ عنصر غذایی، بر اساس معادلات ۳ و ۴ محاسبه گردید. در ادامه براساس معادله ۸ مقادیر تابع نسبت واریانس عناصر غذایی $[F_i(V_X)]$ برای کلیه عناصر محاسبه شد. متعاقب آن تابع تجمعی واریانس نسبت لگاریتمی عناصر غذایی $[F_i^c(V_X)]$ براساس معادله ۱۱ برای ۱۱ عنصر برآورد گردید. برای تعیین عملکرد حد واسط و تمایز گروه کم و زیاد ارتباط بین عملکرد و مقادیر تجمعی نسبت واریانس هر عنصر غذایی یعنی

$F_i^c(V_{Cu})$ ، $F_i^c(V_{Fe})$ ، $F_i^c(V_{Zn})$ ، $F_i^c(V_{Mn})$ ، $F_i^c(V_{Mg})$ ، $F_i^c(V_{Ca})$ ، $F_i^c(V_K)$ ، $F_i^c(V_P)$ ، $F_i^c(V_N)$ ، $F_i^c(V_B)$ ، $F_i^c(V_R)$ و $F_i^c(V_d)$ محاسبه و ترسیم گردید که بصورت ۱۲ معادله درجه ۳ برای ۱۱ عنصر و یک قسمت باقیمانده (R_d) برازش داده شد که در جدول ۱ و شکل ۲ ارائه شده است. نقاط عطف منحنی ها از طریق محاسبه مشتق دوم معادلات محاسبه شده ($-b/3a$) برای ۱۱ عنصر غذایی و ترکیبات باقیمانده به ترتیب $F_i^c(V_{Mg}) = ۶۴/۱۱$ ، $F_i^c(V_{Ca}) = ۵۴/۳۹$ ، $F_i^c(V_K) = 48/۵۸$ ، $F_i^c(V_P) = ۳۴/۴۹$ ، $F_i^c(V_N) = ۳۲/۳۴$ ، $F_i^c(V_B) = ۴۱/۵۹$ ، $F_i^c(V_{Cu}) = ۳۲/۴۴$ ، $F_i^c(V_{Fe}) = ۵۳/۳۲$ ، $F_i^c(V_{Zn}) = ۴۷/۶۴$ ، $F_i^c(V_{Mn}) = ۱۹/۷۱$ ، $F_i^c(R_d) = ۳۹/۱۹$ تن در هکتار بدست آمد. مدل درجه ۳ برای کلیه عناصر معنی دار بود (۰/۹۹ $R^2 = ۰/۹۶$). عملکرد به مقدار ۴۰/۶۲ تن در هکتار بعنوان عملکرد حد واسط برای تفکیک دو گروه عملکرد کم و زیاد ملاک قرار گرفت در نتیجه از مجموع ۱۰۰ باغ تعداد ۱۲ باغ معادل ۲۴ درصد در گروه عملکرد زیاد و ۷۶ باغ معادل ۷۶ درصد در گروه عملکرد کم قرار گرفتند.

تعیین نرمهای استاندارد عناصر غذایی CND:

با توجه به اینکه غلظت عناصر در جامعه با عملکرد زیاد بعنوان نرم و حد بهینه عناصر غذایی قرار می گیرند با در نظر عملکرد حد واسط ۴۰/۶۲ تن در هکتار مقدار V_{Rd}^* ، V_S^* ، V_B^* ، V_{Cu}^* ، V_{Fe}^* ، V_{Zn}^* ، V_{Mn}^* ، V_K^* ، V_P^* ، V_N^* بعنوان نرم های CND برآورد گردید. براین اساس غلظت های بهینه این عناصر نیز به دست آمد. براساس این داده ها حد بحرانی عناصر غذایی ماکرو و میکرو برای نیتروژن $۲/۳۳ \pm ۰/۳۴$ درصد، فسفر $۰/۱۹۸۷ \pm ۰/۲۴۹$ درصد، پتاسیم $۲/۵ \pm ۰/۵۹$ درصد، کلسیم $۲/۱۵ \pm ۰/۵۲$ درصد، منیزیم $۰/۱۱۶ \pm ۰/۴۳$ درصد، منگنز ۱۹۵ ± ۴۵ میلی گرم در کیلوگرم، روی ۵۸ ± ۲۰ میلی گرم در کیلوگرم، آهن ۳۱۶ ± ۸۲ میلی گرم در کیلوگرم، مس $۱۱/۸ \pm ۳$ و بور ۴۹۷ ± ۲۲۲ میلی گرم در کیلوگرم بود. نتایج نشان داد که کمبود منگنز، ازت، مس، فسفر در مقایسه با سایر عناصر بیشتر بود. در همین زمینه (بایوردی ۱۳۹۴) با مراجعه به ارقام عملکرد برای هر عنصر در به این نتیجه رسید که کمترین عملکرد به دست آمده مربوط به پتاسیم و بیشترین مربوط به عنصر آهن است. این نتایج نشان می دهد که بر خلاف انتظار کمبود منیزیم، مس پس از پتاسیم مهمترین عوامل کاهش عملکرد در منطقه می باشد. اهمیت و اولویت نیاز غذایی در منطقه ملکان به فرم $K > Mg > Cu > Mn > N > P > Zn > Ca > Fe$ می باشد. همچنین (بصیرت و همکاران ۱۳۹۵) اعداد مرجع عناصر غذایی را برای انگور شاهرودی به روش تشخیص چندگانه عناصر غذایی بدست آوردند براساس این پژوهش کمبود کلسیم و نیتروژن در مقایسه با سایر عناصر بیشتر بود.

منابع

- ۱- امامی، ع. ۱۳۷۵. روش های تجزیه گیاه. مؤسسه تحقیقات خاک و آب. نشریه فنی شماره ۹۸۲، تهران، ایران.
- ۲- بایوردی، ا. ح. رهنمون، ب. پاسبان اسلام. ۱۳۹۴. دستاوردهای پژوهشی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی آذربایجان شرقی. انتشارات پرپور. تبریز، ایران.
- ۳- بصیرت، م.، ا. خیانی، ا. و دریا شناس، ع. ۱۳۹۵. برآورد اعداد مرجع ۱ عنصر غذایی برای انگور رقم شاهرودی به روش تشخیص چند گانه عناصر غذایی. مجله پژوهش های خاک. جلد ۳۰. شماره ۱. انتشار موسسه تحقیقات خاک و آب.
- ۴- بی نام. ۱۳۹۵. معاونت برنامه ریزی و اقتصادی، دفتر آمار و فناوری اطلاعات
- ۵- دریا شناس، ع. و ثقفی، ک. ۱۳۹۰. تشخیص چندگانه عناصر غذایی برای چغندر قند. مجله پژوهش های خاک. جلد ۲۵. شماره ۱. انتشار موسسه تحقیقات خاک و آب.

10-Blanco-Macías, F. R. Magallanes-Quintanar, R.D. Valdez-Cepeda, R. Vázquez-Alvarado, E. Olivares-Sáenz, E. Gutiérrez-Ornelas, J.A. Vidales-Contreras, and B. Murillo-Amador. 2010. Nutritional reference



values for *Opuntia ficus-indica* determined by means of the boundary-line approach. *Journal of Plant Nutrition and Soil Science* 173: 923–934.

11-Khiari, L., L.E. Parent, and N. Tremblay. 2001c. Selecting the high-yield subpopulation for diagnosing nutrient imbalance in crops. *Agron. J.* 93:802–808

12-Khiari, L., L.E. Parent, and N. Tremblay. 2001c. Selecting the high-yield subpopulation for diagnosing nutrient imbalance in crops. *Agron. J.* 93:802–808

13-Khiari, L., Parent, and N. Tremblay. 2001a. Critical compositional nutrient indexes for sweet corn at early growth stage. *Agron. J.* 93:809–814

14-Min Xu, Jianing Zhang, Faqi Wu and Xudong Wang College of Resource and Environment, Northwest A&F University, No. 3 Taicheng Road, Shaanxi, Yangling

15-Parent, L.E., and M. Dafir. 1992. A theoretical concept of compositional nutrient diagnosis. *J. Am. Soc. Hortic. Sci.* 117:239–242

16-Przemysław, B. 2016. Diagnosis of Sugar Beet (*Beta vulgaris* L.) Nutrient Imbalance by DRIS and CND-clr Methods at Two Stages during Early Growth. *Journal of Plant Nutrition.* 39:1-16

17-Ross, S.M. 1987. Introduction to probability and statistics for engineers and scientists. John Wiley & Sons. New York

18-Yuanmao, J., Manru, G., and Huairui, S. 2000. Nutrient diagnosis of starting delicious apple. *Acta Hort.* 22: 3. 215-220.

Nutritional Balance Assessment in the Vineyards using Compositional Nutrient Diagnosis method (CND)

¹M. Mostashari, ²A. Khosravinejad, ³M. Basirat

1. Mehrzad Mostashari Assistant Professor Qazvin Agriculture and Natural Resource Research and Education Center, Qazvin, Iran. E-mail: mm_mohasses@yahoo.com Phone: +989121815587 *Corresponding Author

2. Azam Khosravinejad Researcher Qazvin Agriculture and Natural Resource Research and Education Center, Qazvin, Iran. E-mail: Azam_khosravinejad@yahoo.com Phone: +989126827513

3. Majid Basirat Assistant Professor Soil and Water Research Institute, Karaj, Iran. E-mail: Majid_Basirat@yahoo.com

Abstract

Existence a balance between the nutrients is very important in plant nutrition. In order to assess the nutritional balance using CND method and determine the standard norms for nutrients in white seedless grapes, the leaf samples were collected from 100 vineyards in the state qazvin. Using CND method and through mathematical and statistical approaches and application of cumulative function variance ratio of the nutrients, the high and low yields were separated. The group high was separated to 24 gardens (24%) and 76 gardens with low yield (76%) using the ratio of the cumulative variance nutrition. Then, standard norms of functions associated with each of them were calculated for all nutrients, including N, P, K, Ca, Mg, Fe, Mn, Cu, Zn and B. Then, standard norms of functions associated with each of them were calculated for all nutrients, including N, P, K, Ca, Mg, Fe, Mn, Cu, Zn and B. The yield with a value of 40.62 ton.ha⁻¹ was selected as optimum yield for distinction between Low and High groups. The results showed that the deficiency of Mn, N, Cu, and P was higher than the other elements.

Keywords: CND, Nutritional Balance, Vitis Vinifera, Reference Numbers.